

NAJVAŽNIJE TOČKE NOVOG STATUTA

1. Demokratski statut

Svi članovi Skupštine biraju se na izborima od strane svih članova Kluba čime se trajno napušta praksa da Izvršni ili Nadzorni odbor imenuju članove Skupštine, a osigurava se i obvezna prisutnost u Skupštini i drugih glasova osim vladajućih. Ovo je prvi istinski demokratski Statut u povijesti GNK Dinama.

2. Neposredna volja članova

Statut omogućuje članovima da izravno i neposredno izaberu osobu koja će voditi Klub i biti odgovorna za postignute rezultate prema izbornom programu koji je dobio povjerenje članova. Za razliku od dosadašnjeg Statuta izborni legitimitet je spojen sa stvarnim utjecajem.

3. Jasna moć i jasna odgovornost

Nakon izborne pobjede, Predsjednik Kluba preuzima i veliku moć i veliku odgovornost. U njegovim su rukama svi alati potrebni za vođenje Kluba onako kako smatra da je najbolje. Istodobno, jasno preuzima odgovornost za svoje odluke i rezultate koje Klub pod njegovim vodstvom postigne.

4. Upravljačka stabilnost

Kada Predsjednik vodi Klub na temelju izbornog legitimiteta i programa kojeg se obvezao provesti, uz suradnju i nadzor isključivo onih koji su taj program stvarali i s njim bili na istoj listi – dakle, koji dijele istu ideju – te kada imaju podršku Skupštine, upravljanje Klubom je stabilno. Odluka da tijela služe, dok imaju demokratski legitimitet, provođenju jednog cilja, temeljena je na izbornim praksama i šire u društvu i drugim nogometnim Klubovima sa sličnim načinom upravljanja. Nadzor nad takvim upravljanjem i programom koji su odabrali članovi ne mogu provoditi oni koji su na izborima bili u manjini ili nisu stvorili i zastupali istu ideju.

5. Jednostavnost - manje tijela i različitih funkcija

Nadzorni odbor i Izvršni odbor spajaju se u jedinstveno tijelo, a funkcije Predsjednika Kluba i glavnog i odgovornog za rad Uprave preuzima ista osoba. Također, jedna osoba istodobno obnaša dužnost predsjednika Nadzornog odbora i predsjedavajućeg u Skupštini, ne predviđa se osnivanje npr. Etičkog povjerenstva. Ove odluke pojednostavljuju i ujedinjuju tijela i funkcije s ciljem jednostavnijeg, jasnijeg i učinkovitijeg upravljanja Klubom što smatramo primjerenim za trenutnu fazu demokratskog i upravljačkog razvoja Kluba. To, međutim, ne znači da se isto u budućnosti neće mijenjati, a izborni proces, tijela i funkcije na složeniji način razvijati.

6. Zaštita članstva i izborne manjine

Najjača zaštita članova od lošeg upravljanja Klubom su izbori koji uvijek pružaju priliku za promjenom vodstva. U najozbiljnijim scenarijima, za ključna pitanja identiteta Kluba i rada trenutne vlasti u Klubu, članovi mogu pokrenuti referendum i njime čak i inicirati prijevremene izbore. U Skupštini je manjini zajamčeno najmanje 10% zastupničkih mjesta, bez obzira na izborni rezultat. Svaki član Skupštine — uključujući i predstavnike manjine — ima pravo zatražiti i dobiti sve podatke o poslovanju Kluba koji nisu poslovna tajna. Time se osigurava mogućnost aktivnog sudjelovanja u radu Kluba, zastupanja alternativnih stavova i propitkivanja donesenih odluka.

NAJVAŽNIJE KRITIKE NOVOG STATUTA

Zašto ulaze samo dvije liste?

Zbog Zakona o udrugama koji nalaže da Predsjednik Kluba kao osoba koja ga zastupa mora biti izglasan u Skupštini, a istovremeno želeći poštovati izravnu i neposrednu volju članova, jedini način je da Predsjednik dolazi s liste koja je osvojila većinu u Skupštini i da ga upravo ta većina u Skupštini potvrdi. Kako bi se to osiguralo, kao i da se mogu izabrati druga nužna tijela i odlučivati o važnim pitanjima u Skupštinu ulaze samo dvije liste, pri čemu članovi jednoj daju većinu glasova. Na taj način izbjegava se borba za glasove unutar Skupštine i preglasavanja, dok se istovremeno poštuje volja članova. Jedan od ključnih amandmana koje smo usvojili predviđa da se, ako nijedna lista ne osvoji većinu u prvom krugu, organizira drugi krug izbora s dvije liste koje su dobile najveći broj glasova, čime se osigurava da jedna lista dobije više od 50% glasova i formira vlast u Skupštini. Pri izradi ovog prijedloga analizirali smo i statut Boca Juniorsa, jednog od najvećih članskih klubova u svijetu. U skupštini Boce pobjednička lista automatski dobiva 70% mjesta, čak i ako na izborima osvoji manje od 50% glasova i to zato što izbori prvenstveno služe da se temeljem volje članova formira čvrsta vlast koja zbog takvih odredbi zatim ima stabilnost u upravljanju, uz stalnu odgovornost prema članovima. Sličan princip željeli smo primijeniti i u Statutu GNK Dinama.

Zašto je Nadzorni odbor na istoj listi kao i Predsjednik i zašto nema oporbe u Nadzornom odboru?

Članovi na izborima demokratski biraju jedan program upravljanja na jedan mandat. Program stvaraju svi članovi liste, a Predsjednik se nakon izbora za Skupštinu izdvaja iz Skupštine i njoj, tj. Nadzornom odboru kao njezinoj produženoj ruci, odgovara za provođenje tog programa. Time se osigurava da oni koji su dobili povjerenje članova i koji dijele istu izbornu ideju imaju ovlasti i odgovornost nadzirati njezino provođenje. Kada bi se članovi NO-a birali odvojeno od izbora članova Skupštine, moglo bi se dogoditi da NO sačinjavaju ljudi koji ne podržavaju izabranog predsjednika niti njegov program s kojim je pobijedio na izborima, što je put u permanentnu nestabilnost upravljanja klubom. Predloženi sustav usmjeren je na učinkovitost i stabilnost zbog čega brojni članski klubovi članove NO-a biraju na temelju cjelovitih lista, a ne pojedinačnih kandidatura. Ako vlast ne ispunjava očekivanja, oporba je može prozvati u Skupštini, članovi je mogu smijeniti referendumom ili se odlučiti na davanje prilike drugoj opciji na sljedećim izborima. U Skupštini se zadržava pluralizam kroz proporcionalno sudjelovanje organizirane oporbe, no ona ne bi trebala biti kao parlament koji se bavi bezbrojnim temama, nego kao tijelo koje podržava stabilnu, demokratski izabranu vlast usmjerenu prema glavnom cilju – što uspješnijem sportskom rezultatu Kluba. Dodatno, javna revizija poslovanja obvezno se prezentira svim članovima. Takav sustav gdje s iste liste dolazi i Predsjednik te Nadzorni odbor, kakav primjerice koristi i Benfica, u praksi se pokazao uspješnim i pruža ravnotežu između stabilnosti vlasti i demokratskog nadzora.

Zašto na izborima može sudjelovati netko tko je član samo ove i prošle godine?

Nikada neće biti idealnog omjera kada se radi o kalendarskim godinama, ali volja nekog člana da, makar i unutar kratkog vremena dva puta obnovi članstvo i uredi tako svoj status znači prije svega i volju da on participira u radu Kluba i to treba vrednovati. Prošla su vremena nepovjerenja prema članovima i traženja loših namjera. Od 56.000 članova Kluba, manje od polovice čine punoljetni i poslovno sposobni članovi koji su to bili i prošle godine, odnosno članovi s pravom glasa. U počecima izgradnje demokratske kulture i članskog identiteta Kluba željeli smo uključiti što veći broj članova u demokratske

procesu. Zato smo odlučili da pravo glasa imaju svi koji su bili članovi i u prethodnoj godini, umjesto da se uvjetuje višegodišnje članstvo, što bi značajno smanjilo broj onih koji mogu sudjelovati. Ova će se odredba u budućnosti sigurno razmatrati, s mogućnošću da se pravo glasa veže uz više uzastopnih godina članstva. Također, vrijedi istaknuti da u mnogim europskim članskim klubovima pravo glasa stječu oni koji su članovi samo godinu dana.

Zašto su Predsjednik Skupštine i Predsjednik Nadzornog odbora ista osoba?

U Statutu ne postoji funkcija Predsjednika Skupštine, a skupštinskom sjednicom u pravilu predsjedava Predsjednik NO kojemu je to tek jedna od dužnosti. Osoba koja predsjedava sjednicom Skupštine obavlja tek tehničku funkciju i ne mora uvijek biti predsjednik NO. Predsjednik NO svoje stvarne nadležnosti ispunjava u NO. Ne treba nam inflacija različitih Predsjednika u Klubu bez jasnih dužnosti. Nadzorni odbor neodvojivi je dio Skupštine i s time se izbjegava nepotrebno udvostručavanje pozicija i jasno razdvaja nadležnost: predsjednik NO-a utječe isključivo na rad tog tijela, dok na ostale procese u Skupštini ne djeluje izvan svoje nadzorne uloge. Logično je i proceduralno ispravno da osoba koja vodi Skupštinu vodi i tijelo koje je njezina produžena ruka. Osim toga, unutar Skupštine postoji dovoljan broj drugih članova koji, ako procijene da predsjednik NO-a odstupa od svojih ovlasti, mogu pokrenuti inicijativu za izvanrednu sjednicu ili izmijeniti dnevni red.

Uvodi li se verbalni delikt i zašto nema Etičkog povjerenstva?

Pojam verbalni delikt tiče se isključivo odnosa države i pojedinca i potpuno je pogrešno i neprimjereno njegovo korištenje u vezi pravila ponašanja jednog privatnog udruženja osoba s vlastitim pravilima ili mjerama, u kojima je udruživanje potpuno dobrovoljno. U privatnim organizacijama, poput sportskih klubova, uobičajeno je postojanje internih pravila ponašanja te stegovnih postupaka i sankcija. Svaka organizacija ima pravo odrediti svoja pravila i svatko ima pravo ne biti dio te organizacije. Bitno je naglasiti da, u slučaju izricanja bilo koje stegovne mjere – posebno one najteže, poput isključenja – član ima pravo, nakon što iscrpi sve klupske instance, potražiti zaštitu i kod nadležnog suda. U zadnje dvije godine nije se desio niti jedan slučaj koji je zahtijevao pokretanje stegovnog postupka i zbog toga nema niti smisla uspostavljanje dodatnog tijela koje bi se zvalo Etičko povjerenstvo i koje bi se samo time bavilo. I najvažnije, raspisivanjem dotičnih prekršaja u Statutu nije bio cilj postavljanje temelja za sankcioniranje i isključivanje članova već građenje kulture članskog Kluba na način da se jasnije komunicira da član Kluba ima drugačija prava, ali i obaveze od navijača Kluba.